

Publicaties over minder lesuren en meer ontwikkeltijd

Er wordt al langer nagedacht over de vraag of het aantal lesuren van leraren verminderd kan worden, zowel door leraren als door de sectorraden en het ministerie.

Oproepen van leraren

Interessante oproepen van leraren zijn bijvoorbeeld

- De column van Sofie van de Waart-Govaert in [Trouw op 28 september 2022](#) over ontwikkeltijd voor de invulling van burgerschap.
- De blogsite [Teach Less, Learn More](#) van leraar Eus van Hove die een pleidooi houdt voor minder lessen in navolging van initiatieven in Singapore, Japan en China, omdat dit leerlingen en leerprestaties ten goed zouden komen.

Beleidsmaatregelen en publicaties

Ook vanuit politiek en beleid is er al langer aandacht voor de werkdruk van leraren en het gebrek aan ontwikkelruimte. De wettelijke normen qua aantal lesuren in het po en vo zijn [hier](#) te vinden.

De noodzaak om meer ontwikkelruimte te creëren is bij (destijds) staatssecretaris Sander Dekker helder geworden naar aanleiding van [een studiebezoek aan Ontario en Massachusetts](#) waar ruimte gecreëerd wordt voor leraren wat bijdraagt aan een ontwikkelcultuur in scholen.

In 2016 pleitten kamerleden Van Meenen en Ypma in een [motie](#) voor een lesreductie tot 20 uur in het vo en 8 dagdelen in het po.

Naar aanleiding daarvan heeft het ministerie een onderzoek laten uitvoeren naar de vraag hoe er meer tijd gemaakt kon worden voor onderwijsverbetering. Dit leidde tot een rapport van Regioplan in 2017: [Meer tijd voor Onderwijsverbetering](#), waarin verschillende scenario's in het PO en VO onderzocht werden. In antwoord op de motie van Van Meenen en Ypma heeft de minister vervolgens [een brief aan de Tweede Kamer](#) geschreven waarin mogelijke opties op school, regionaal of landelijk niveau geschetst zijn en hij waarschuwt voor landelijke uniforme aanpakken.

In de afgelopen jaren is er meer aandacht gekomen voor werkdruk en ontwikkelruimte onder de titel Ruimte in Onderwijstijd. Op de [website van VOION](#) zijn factsheets te vinden over wat er mogelijk is binnen de wettelijke kaders.

In 2020 is een [experiment](#) Ruimte in Onderwijstijd gestart waarin 20 basisscholen ruimte kregen om van een aantal wettelijke regelingen af te wijken. Dit experiment wordt gevolgd door middel van wetenschappelijk onderzoek.

Onderzoek

In 2020 publiceerde CAOP ook een rapport waarin de situatie in Nederland vergeleken wordt met andere landen: [Onderwijstijd: meer of minder](#). Belangrijke conclusie is dat het aantal lesuren niet allesbepalend is. De leerresultaten van leerlingen worden niet altijd beter bij meer onderwijstijd. Ook is er geen bewijs dat verlaging van de urennorm bijdraagt aan minder werkdruk en meer ontwikkeltijd voor leraren.

Overige publicaties

Als het gaat om efficiënte leertijd, dan zijn orde verstoringen een belangrijke factor die ten koste gaan van leertijd van leerlingen. De Groene Amsterdammer schreef daar [een artikel](#) over.